

Cultures of Conviviality *Kunst van het samenleven*

Meerjarenbeleidsplan
2025-2028

Stroom
Den Haag

In het kort	3
Wie wij zijn	4
Stimuleren, verdiepen en verbinden	4
Vitale rol	5
Stedelijke systematiek	5
Placemaking, impuls & stimuleren	5
Plannen en activiteiten	
2025-2028	6
Wat we doen	6
Placemaking	6
Impuls & stimuleren	7
Verbinden met de samenleving	7
Cultures of Conviviality	8
Programmalijnen	9
Onderzoeklijnen	10
Doorstroom	11
Passend georganiseerd	13
Belang voor Den Haag	13
Mensenwerk	14
Volgens de regels	14
Mee met de Stroom	15
Financiën	16
Tot slot - <i>een korte terugblik</i>	16

In het kort

Dát is het belang van kunst: het verbinden, het bij elkaar brengen van mensen, het aangaan van een gesprek en het openen van ogen en harten. Hierin is Stroom in Den Haag al meer dan dertig jaar een onmisbare aanjager voor de beeldende kunst. De stad Den Haag is ons werkterrein, daar ligt onze basis. Kunst en de stad en samenleving zijn onlosmakelijk verbonden, dat is ons startpunt. Uniek aan Den Haag is dat de stad het landelijk machtscentrum vormt, internationaal het synoniem is voor vrede en recht en dat daardoor de actuele maatschappelijke veranderingen sterk zichtbaar en voelbaar zijn. Klimaatverandering, conflictsituaties, migratie, economische ongelijkheid, groeiend wantrouwen in democratie en toenemende polarisatie bepalen het nieuwe normaal. Toenemende vervreemding vraagt om een nieuwe verbeelding van een 'ons' en vertrouwen om te durven dromen van een gedeelde toekomst. Samen dromen en samen leven vraagt om collectieve verbeeldingskracht en juist hiervoor zijn kunstenaars en cultuur onmisbaar. Stroom draagt hieraan bij door zich ook in de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 sterk te maken voor een cultuur van vertrouwen en het vertrouwen juist te vestigen in de kunstenaar.

We doen dit concreet door in dit beleidsplan *Cultures of Conviviality – kunst van het samenleven* onze missie te vertalen naar een integrale werkwijze van verdiepen, stimuleren en verbinden. Met een aantal inhoudelijke speerpunten agendeert Stroom de kunst van het samenleven en bijbehorende thema's en verhalen over weerbaarheid, empowerment, luisteren, onzekerheid, conflictcultuur en aanpassingsvermogen. We maken ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen die ook binnen de beeldende kunst zelf direct voelbaar zijn. Denk hierbij aan andere en nieuwe inhoudelijke thema's, zoals de tot nu toe onderbelichte verhalen van groepen die vragen om een andere vorm van zichtbaarheid en representatie. Ook de groeiende interdisciplinariteit en de zakelijke eisen die aan de beeldende kunst-sector gesteld worden (zoals fair practice en duurzaamheid) hebben directe invloed, evenals de woningnood en de invloed daarvan op het broedplaatsenbeleid en het stedelijk vestigingsklimaat voor kunstenaars. Dit is direct terug te zien in onze doorlopende werkzaamheden, programma- en onderzoeklijnen en dienstverlening, waaraan wij samen met kunstenaars, partners en bewoners invulling geven. Het zijn de bouwstenen voor ons rijk activiteitenprogramma met bijeenkomsten, events, uitwisselingen, regelingen, ontmoetingen, onderzoek, performances, presentaties en screenings met vooral ruimte voor experiment en verbinding.

“naar kunst ga je samen, je spreekt ervoor af, je ontmoet andere mensen, deelt je ervaringen en (...) wisselt je herinneringen, ideeën of emoties...”

“Nog belangrijker is dat kunst alle sociale en maatschappelijke lagen in de samenleving verbindt - 'kunst' in al z'n gedaanten, is een groot, rijk en complex weefsel dat juist op z'n best functioneert als iedereen er iets van z'n gading in kan vinden, iets uit kan halen waar ie op dat moment behoefte aan heeft. Kunstconsumptie is dan ook nooit exclusief... Jong en oud, experimenteel en bevestigend, vernieuwd en traditioneel...”

→ Hans den Hartog Jager, *NRC Handelsblad* (18.01.2024)

Wie wij zijn

Stimuleren, verdiepen en verbinden

Na een periode van reflectie heeft Stroom met een hernieuwd activiteitenprogramma een gastvrije handreiking gedaan naar kunstenaars, bewoners en bezoekers die warmhartig werd beantwoord. Het bevestigt dat Stroom geen eiland is, maar diep verweven met de stad en het kunstenveld. Afgelopen periode is eveneens ingezet op het creëren van een gezonde basis voor onze ambities. We bouwen door op onze kernkwaliteiten stimuleren, verdiepen en verbinden. Het gaat om werkwoorden, geworteld in ontmoeting, dialoog en beweging, allemaal ten dienste van de artistieke praktijk en de samenleving. Stroom zelf is een werkwoord. We stromen door de stad, nemen mee, brengen verder en zoeken nieuwe wegen.

Als ontwikkelinstelling en netwerkorganisatie staat het tot stand brengen van verbinding en beweging centraal in onze organisatie. Dat vormt de kern van onze werkzaamheden en voegt waarde toe aan onze opgave. Wij doen dit met al onze activiteiten, waarbij we een groot aantal partners betrekken en zo een grote diversiteit aan publieksgroepen bereiken, waar we voor én mee programmeren. Of het nou gaat om de gesprekken met bewoners van het Spuiplein of over het Monument ter herdenking van het Haags Trans-Atlantisch Slavernijverleden, over onze nieuwe kunstwerken op scholen of fietsroutes langs beelden in Mariahoeve, de workshops over open calls samen met Platform BK of over de Ouborgprijs samen met het Kunstmuseum, over inspirerende tentoonstellingen met nieuw werk van Haagse kunstenaars zoals *Positions: Elsewhere* of ons internationaal onderzoeksprogramma binnen *SpaceX*: onze aanpak bevordert nieuwe kruisbestuivingen, inspiratie, kennis en dwarsverbanden.

Vitale rol **Stedelijke systematiek**

Met de inzet van Stroom voor het kunstenaarsveld heeft Den Haag een geheel eigen en unieke status en inrichting van de beeldende kunsten. Met een samenhangend geheel aan activiteiten biedt Stroom op alle niveaus van de kunstenaarspraktijk versterking en verbinding met de stad. De deskundigheid en betrokkenheid verlenen deze inzet meerwaarde en vergroten de impact. Dit is precies waarom de gemeente deze impulsopgave belegt bij Stroom, onafhankelijk van politiek-bestuurlijke invloeden, maar gericht op de waarde van kunst en kunstenaars in de stad. Met de verankering als systeeminstelling binnen de MJB-subsidiestructuur erkent de gemeente de vitale rollen van niet enkel Stroom Den Haag, maar ook van Popradar en Cultuurschakel. Vanaf 2025 worden deze instellingen gefinancierd door een begrotingssubsidie, verzekerd voor de minimale periode van het Kunstenplan 2025-2028. De beoordelingssystematiek is ingericht op 'inhoudelijk advies met aandachtspunten' gebaseerd op de specifieke kaders voor de systeeminstellingen.

Vanuit onze status aparte als ontmoetingsplek, katalysator, bemiddelaar en kennisdeler binnen Den Haag wordt zo gestreefd naar betere borging en zekerheid voor de stad. Deze beweging van de gemeente sluit aan op de ontwikkeling dat de gemeente Stroom vrijheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen geeft om vanuit onze expertise invulling te geven aan ons beleid, met een passende mandatering voor onze financiële regelingen. Deze beleidsperiode zullen de drie partijen en de gemeente inzetten om de rol van systeeminstelling met elk een specifieke ontwikkelfunctie verder te vormen en borgen, zowel binnen het stelsel als organisatorisch en financieel.

Placemaking, impuls & stimuleren

Als kwartiermaker voor kunst in de stad richt Stroom zich op het creëren van verbinding van kunst, stad en samenleving. In de praktijk doen we dat aan de hand van drie werkvelden: placemaking, impuls & stimuleren en verbinden met de samenleving. De werkvelden passen we integraal toe zodat ze elkaar versterken. Onze aanpak zorgt ervoor dat we regelmatig aanvragen en verzoeken over de 'Methode Stroom' ontvangen van andere gemeentes en organisaties uit binnen- en buitenland.

Verder ontvangen we een groot aantal advies- en expertise-aanvragen, verzoeken tot professionele samenwerking en tot ondersteuning vanuit ons stimulerend beleid. De afgelopen jaren hebben we op basis van capaciteit (personeel en financiën) onvoldoende middelen ter beschikking om aan al deze verzoeken te voldoen en zijn een aantal kansen niet benut, zoals samenwerkingen op het gebied van atelierbeleid en programma. Er is vanuit de makers en de stad duidelijk vraag naar Stroom en we zien de waarde die we als partner te bieden hebben. We onderzoeken de mogelijkheden om dit te verankeren in ons werk en onze activiteiten, om daarmee blijvende meerwaarde voor kunst en samenleving te genereren. Inhoudelijke beleids- en bedrijfsontwikkelingen zijn noodzakelijk om hiervoor een stevige basis te bouwen.

Plannen en activiteiten 2025-2028

Stroom Den Haag gelooft in de onmisbare rol van kunstenaars voor een leefbare stad en veerkrachtige samenleving. In al onze activiteiten streven we naar het verbinden van kunst, kunstenaars en stad. We dragen bij aan de inhoudelijke ontwikkeling van artistieke praktijken en agenderen maatschappelijk relevante thema's. Als translokale netwerkorganisatie geven wij samen met partners, bewoners en bezoekers invulling aan onze kernwaarden: stimuleren, verdiepen en verbinden. ➔ *Missie Stroom Den Haag*

De stad Den Haag is een stad met vele gezichten. Het is het zichtbare regeringscentrum met een podium voor internationale en koninklijke representatie en tevens een van de meest gesegregeerde steden van Nederland (CBS, 2023) met een minder zichtbare, economische en sociale ongelijkheid onder de bewoners, historisch gezien tussen verschillende wijken en tussen zand en veen. Tegelijk huisvest de stad een unieke, eigenzinnige underground scene van muziek en beeldende kunst. Het maakt van Den Haag een bijzonder dynamisch sociaal-cultureel ecosysteem en zorgt ervoor dat de grotere maatschappelijke ontwikkelingen juist in het Haagse resoneren, zichtbaar en voelbaar worden.

De opgaven van het gemeentelijk beleid, zoals geformuleerd in de Cultuurvisie 2033 'De kunst van betekenis' zijn dan ook duidelijk verweven met het overbruggen van deze verschillen en gevoelde afstanden. Dit is de rode draad in de vier aandachtsgebieden: onderwijs & cultuurparticipatie, aantrekkelijke stad, diversiteit & inclusie en innovatie & creativiteit. Het algehele doel is de inzet op het verhogen van toegankelijkheid, ruimte bieden aan de grote diversiteit aan nationaliteiten en culturen en blijvend investeren in een leefbare en aantrekkelijke stad.

Stroom sluit met haar beleid aan op deze doelen en draagt eraan bij door deze te vertalen in actie. We doen dit concreet door onze missie in dit beleidsplan *Cultures of Conviviality – kunst van het samenleven* te vertalen naar een integrale werkwijze van verdiepen, stimuleren en verbinden en naar thematische speerpunten. De stad Den Haag verdient een levendig, divers en eigenzinnig kunst-

klimaat, waarin grote verscheidenheid geen uitersten vormen, maar juist een breed pallet dat elkaar versterkt en verrijkt.

Wat we doen

In al onze werkgebieden streven we naar het creëren van toegankelijkheid door ruimte te bieden aan een grote diversiteit van onderbelichte artistieke praktijken, inhoudelijke posities en perspectieven. Onze doelen zijn het vergroten van artistieke en maatschappelijke weerbaarheid en het investeren in een toekomstbestendige beeldendekunstpraktijk, waarbij inhoudelijke vernieuwing, professioneel aanpassingsvermogen en betrokkenheid met de samenleving centraal staan. We geven vorm aan onze missie door middel van drie benaderingen, waarin we onze kerntaken als systeeminstelling – stimuleren, verdiepen en verbinden – integraal toepassen. Deze werkwijzen vormen het fundament van al onze activiteiten.

Placemaking

Sinds de oprichting past Stroom placemaking toe als werkwijze, waarin onze focus ligt op het stimuleren van de artistieke ontwikkeling, het faciliteren van het maakproces en het samen met partners en publiek creëren van een 'sociale sokkel' voor de kunst in de stad en samenleving. We scheppen ruimte en faciliteren een contextgerichte artistieke praktijk. Deze praktijken zijn vaak plaatsgebonden, sociaal geëngageerd, onderzoekend, ontstaan in co-creatie en kennen diverse werk- en uitingsvormen, vooral in de publieke ruimte. Ieder project is anders en vraagt om maatwerk om zo tot een betekenisvol kunstwerk te komen. Onze deskundigheid is een toolbox waarin we een mix bieden van

fysieke en zakelijke voorwaarden (ruimte, financiële middelen, organisatie, etc.), het faciliteren van een sociaal-culturele context (door verbinding, relaties aangaan, betrokkenheid creëren, onderzoek) en het zichtbaar of publiek maken van projecten.

In de praktijk betekent dit dat we in een continue dialoog staan met zowel kunstenaars als de stad. Stroom Den Haag gelooft in de onmisbare rol van kunstenaars voor een leefbare stad en veerkrachtige samenleving. In al onze activiteiten streven we naar het verbinden van kunst, kunstenaars en stad. We dragen bij aan de inhoudelijke ontwikkeling van artistieke praktijken en agenderen maatschappelijk relevante thema's. Als translokale netwerkorganisatie geven wij samen met partners, bewoners en bezoekers invulling aan onze kernwaarden: stimuleren, verdiepen en verbinden.

Gedurende meer dan dertig jaar heeft Stroom unieke expertise ontwikkeld en zet het haar artistiek-inhoudelijke deskundigheid voortdurend in om de best mogelijke voorwaarden te scheppen voor het realiseren van kunstwerken en -projecten in de stad. We passen deze werkwijze ook toe in ons atelierbeleid en bij verschillende (meerjarige) publieke kunstopdrachten. Onderdeel hiervan is ook het portfolio Kunst op Scholen, vanuit de percentageregeling van de gemeente Den Haag, met gemiddeld tien actieve opdrachten op jaarbasis.

Impuls & stimuleren

Stroom agendeert inhoudelijke en maatschappelijke onderwerpen door thematisch onderzoek en houdt hierin focus op de artistieke praktijk. Onze activiteiten bieden context voor het faciliteren van nieuwe projecten en bieden zo een belangrijke impuls voor de artistieke praktijk. Ons programma is regelmatig oefenterrein voor kunstenaars, beschouwers en makers en biedt ruimte voor experiment en ontwikkeling van nieuw werk. We richten ons op interdisciplinaire onderzoek en kennisontwikkeling middels ons thematisch programma met onder andere tijdelijke residenties en door samenwerking met internationale partners zoals kunstacademies, kunstenaars en wetenschappelijke instellingen.

Het faciliteren van de artistieke praktijk staat ook centraal in ons uitgebreide stimulerende programma voor de inhoudelijke verdieping en professionele ontwikkeling van Haagse kunstenaars. Onderdeel hiervan is ons succesvolle bezoekers- en netwerkprogramma met aandacht voor (internationale) uitwisseling en verdieping. Onze onlinedatabase haagsekunstenaars.nl biedt onze Haagse kunstenaars

zichtbaarheid. Het maakt ze vindbaar voor uitnodigingen tot deelname aan tentoonstellingen, projecten, publicaties of om les te geven. De database blijkt een belangrijke tool voor onderzoek door bemiddelaars, curatoren en opdrachtverleners. Daarnaast zijn er onze talentontwikkelingsprogramma's zoals de Investweek, Stroom Young Talent Award in samenwerking met het KABK en de Ouborg Prijs, de beeldende kunstprijs van de stad voor bewezen talent, in samenwerking met het Kunstmuseum. We bieden financiële ondersteuning aan kunstenaars en -initiatieven gericht op inhoudelijke verdieping en ontwikkeling van de professionele praktijk. In samenwerking met partners agenderen we regelmatig nieuwe ontwikkelingen in het veld, zoals recent nog met Platform BK, en werken we aan tijdelijke regelingen voor kunstenaars.

Verbinden met de samenleving

Beeldende kunst komt tot leven door verbinding te leggen met anderen door te delen, vragen te stellen en in dialoog te treden. Elk kunstwerk vormt op die manier zijn eigen openbare ruimte. We bieden verdieping en context van projecten en maken gebruik van diverse, passende formats zoals presentaties, kunstenaarsgesprekken, rondleidingen, tours, studio-bezoeken, lezingen, informatiebijeenkomsten, seminars en educatieve programma's. Expertiseontwikkeling en onderzoek ter ondersteuning van ons beleid, inclusief het delen van kennis, zijn eveneens geïntegreerd in dit verbindende programma en worden ondersteund door onze gewaardeerde bibliotheek. We verhouden ons in dit alles tot de stad en reflecteren inhoudelijk op de samenleving.

Als culturele instelling en netwerkorganisatie staat het tot stand brengen van verbinding centraal in onze organisatie; het vormt de kern van onze werkzaamheden en voegt waarde toe aan ons opgave. We doen dit met al onze activiteiten en betrekken een groot aantal stakeholders en bereiken een grote diversiteit aan publieksgroepen, waar we voor én met programmeren. Hierbij werken we regelmatig samen met derden en bieden ruimte aan thematische programmalijnen zoals *See You In The Hague*, met focus op kunst die reflecteert op oorlog en recht en in relatie staat tot Den Haag als stad van vrede en recht, of het programma *Positions*, als platform voor zichtbaarheid van Haagse kunstenaars. In lijn met onze missie geven we hierin ruimte voor experiment, onderzoek en vernieuwing.

Cultures of Conviviality

Kunst van het samenleven

Als regeringsstad en diplomatiek knooppunt is Den Haag nauw verweven met zowel de nationale als mondiale actualiteiten. Het is de zetel van het Internationaal Gerechtshof van de Verenigde Naties en het Internationaal Strafhof en tevens vestigingsplek van ambassades, vele ngo's en belangenverenigingen. De stad is het strijdtoneel van protestbewegingen, zoals de boerenprotesten op het Malieveld, de acties van Extinction Rebellion op de A12 en de demonstraties bij ambassades of de Tweede Kamer in reactie op oorlogen en (internationale) conflicten. De stad Den Haag is het werkterrein van Stroom. Het vormt het maatschappelijke krachtenveld en de context waarmee we in dialoog staan en ons continue toe verhouden. De recente protesten en acties zijn publieke uitingen van de vele complexe systeemveranderingen waarin we ons bevinden die allemaal samenhangen: van voortschrijdende klimaatverandering en groeiende migratie, van het bevragen van kapitalistische, koloniale en veelal patriarchale machtsstructuren en van groeiend wantrouwen in de democratie.

Maar als iedereen voor zijn eigen belangen en rechten moet opkomen en zich niet gezien en gekend voelt, wat is dan nog het verhaal dat ons verbindt? Als wij ons niet meer herkennen in gedeelde culturele waarden, wat zijn dan de nieuwe verhalen van samen leven die ons wel verbinden? Grote veranderingen zetten de samenleving op scherp met als resultaat polarisatie, conflict en segregatie. Wat weer leidt tot vervreemding van de ander en ruimte maakt voor een steeds scherpere angstcultuur. Angstcultuur vraagt om een tegenwicht en het medicijn voor angst is vertrouwen. Het is onmisbaar in het verwerken van de veranderingen waarin wij ons bevinden, in het reflecteren en tegelijk in het durven een collectieve, meerstemmige toekomst te dromen.

Samen dromen vraagt om collectieve verbeeldingskracht en juist hiervoor zijn kunstenaars en cultuur onmisbaar. Democratisch en in vrede samenleven vereist het gesprek met de ander aan te gaan, geduld om te luisteren, conflictbekwaamheid, empathie en

vooral vertrouwen. Dit is de basis om bruggen te kunnen slaan tussen afstanden, je te laten inspireren en gezamenlijk weer een gemeenschappelijk verhaal te bouwen. Maar een gedeelde leefomgeving zoals de stad, het fysieke 'samen leven', resulteert niet automatisch in een gevoel van saamhorigheid, eerder het tegendeel. Het gebrek aan verbinding, aan cultuur, zorgt voor groeiende eenzaamheid en het zich steeds meer terugtrekken in de eigen bubbel van gelijkgestemden. Het zorgt voor verharding van het publieke domein, gebrek aan inlevingsvermogen en simpelweg geen welwillendheid om ruimte te geven aan een ander. Maar hoe doe je dat dan, samenleven en saamhorigheid ervaren?

In *Cultures of Conviviality – kunst van het samenleven* agendeert Stroom de kunst van het samen leven en bijbehorende thema's en verhalen over weerbaarheid, empowerment, leren luisteren, conflictcultuur en aanpassingsvermogen van die samenleving. We doen dit door ons sterk te maken voor een cultuur van vertrouwen en bieden tegenwicht door ons vertrouwen juist te vestigen in de kunstenaar. Kunstenaars staan midden in de samenleving en weten als geen ander onzekerheid en verandering te omarmen en constructief in te zetten voor experiment, nieuwe inzichten en verschillende invalshoeken om zo onze gedeelde verbeelding te prikkelen.

Samen met partners, publiek en stakeholders geven we in dit meerjarenbeleidsplan hieraan vorm. Ons uitgebreide activiteitenprogramma rust op drie pijlers: doorlopende activiteiten (Doorstroom), diverse onderzoeksprojecten en programmalijnen. Waar mogelijk streven we naar synergie en een integrale programmering. Doorstroom omvat diverse doorlopende structurele activiteiten en richt zich op een deel van de stimulerende programma's, adviesverlening en informatievoorziening. De onderzoeksprojecten zijn interdisciplinaire, internationale samenwerkingen met partners en belichten maatschappelijke onderwerpen vanuit een artistiek-inhoudelijk perspectief. De programmalijnen fungeren als thematische platforms voor kunst in de stad.

Programmaliijnen

Positions

Positions biedt zichtbaarheid aan Haagse kunstenaars. Het dient sinds 2022 als platform voor nieuw ontwikkeld werk en experiment, met screenings, artist talks, performances en lezingen. Met *Positions* biedt Stroom ruimte aan Haagse kunstenaars om te experimenteren met publieksformats. We creëren zichtbaarheid aan de grote verscheidenheid aan kunstenaars en makers in de stad en verbinden de kunstenaars met het publiek. Kunstenaars wónen niet alleen in de Haag, ze staan ook midden in de samenleving. Afgelopen twee jaren hebben uitgewezen dat er grote behoefte is aan een soortgelijk platform en dat veel Haagse kunstenaars zich richten op maatschappelijk urgente onderwerpen en reflecteren op de samenleving waarvan ze onderdeel uitmaken. Dit is ook terug te zien in ons lopend programma *Afterlives* ter gelegenheid van het nationale herdenkingsjaar Koloniaal- en Slavernijverleden. Voor *Positions* wordt jaarlijks een gastcurator uitgenodigd om een thematisch focusprogramma samen te stellen, waaronder een groepstentoonstelling met bijbehorend publieksprogramma. Onderdeel van *Positions* is ook de deelname aan Museumnacht Den Haag met een thematisch filmprogramma voor KABK-studenten en alumni middels een open call.

See You In The Hague

Het programma *See You in The Hague* agendeert kunst die zich richt op oorlog, vrede en recht. Als stad van vrede en recht is Den Haag een geopolitieke hotspot voor internationale rechtspraak met bijbehorende oorlog- en conflictsituaties. Met een zwaarbeveiligde internationale zone en meer dan 160 organisaties die zich richten op vrede en recht, biedt de stad een uniek werkterrein voor kunstenaars. Vanaf 2025 wordt de langlopende programmaliijn dan ook ingericht als internationale residentie. Hiermee biedt Stroom kunstenaars gelegenheid om juist in Den Haag hun onderzoek en praktijk te verdiepen en met hun werk bij te dragen aan het publiek debat over vrede en recht en hun reflectie hierop. Bij de deelnemers van het programma zal bijzondere aandacht uitgaan naar kunstenaars uit oorlogs- en conflictgebieden die anders weinig gelegenheid hebben om in Den Haag onderzoek te doen. De residentie duurt maximaal een jaar en in overleg met de kunstenaar wordt het traject met bijbehorende verdiepende of verbindende activiteiten, zoals workshops of lezingen, en partners op maat ingericht. De residentie wordt afgesloten met een publieke presentatie in overleg met de kunstenaar. Voor de residentie worden structurele samenwerkingen gezocht met Artist-at-Risk, het Internationaal Strafhof, de Verenigde Naties en het Vredespaleis. Verder wordt er samengewerkt met de KABK voor een aansluitend educatief programma en gastdocentschap.

Networks of Embodiment

Het meerjarig programma *Networks of Embodiment* agendeert thema's en vraagstellingen rondom sociale en ecologische (on)gelijkwaardigheid. Inhoudelijk uitgangspunt is de metafoer van de stad als lichaam en de belichaamde ervaring van het individu, met alle mogelijkheden en beperkingen die dat met zich meebrengt. In 2025 en 2026 zullen presentaties en publieksprogramma's worden georganiseerd samen met kunstenaars en partners, om deze verkenningen met het publiek te delen. Dit gebeurt langs twee inhoudelijke hoofdlijnen. Binnen de eerste lijn met de titel *no word for nature* staat een radicaal relationeel ecologisch perspectief centraal. Samen met kunstenaars worden nieuwe of andere kennisvormen en een andere benadering van de stad als lichaam en als levend organisme verkend en gepresenteerd. Kunstenaars onderzoeken bijvoorbeeld de vraag hoe we samenleven met niet-menselijke organismen in de stad en wat we hiervan kunnen leren voor onze menselijke samenleving. De tweede programmalijn, *Entangled Codes*, concentreert zich op relationele visies op technologie, het lichaam en inclusie in het publieke domein. In dit programma verkennen we samen met makers de wisselwerking van technologieën met onze fysieke omgeving. Voor dit meerjarige programma maken we gebruik van aanvullende fondsen.

Onderzoekslijnen

Spatial Practices in Art and Architecture for Empathetic Exchange (SpaceX-Rise)

2025 is het laatste jaar van het meerjarig onderzoeksproject *SpaceX*. Dit grootschalig Europese Samenwerkingsinitiatief wordt gesteund door de Creative Europe regeling van de EU. Sinds 2022 verbindt het onderzoeksprogramma wetenschappelijke instellingen en culturele organisaties in het kader van praktijkgericht en interdisciplinair onderzoek. Stroom is een van de samenwerkingspartners. Doel is om een sector-overstijgende en Europa-brede kennisuitwisseling te realiseren waarin onderzoekers – academici, schrijvers, kunstenaars, architecten, curatoren en beschouwers – in kaart brengen op welke manieren ruimtelijke kunstpraktijken een bijdrage leveren aan het publieke debat, opinievorming en onderlinge empathie. Stroom ontvangt verschillende internationale onderzoekers en neemt deel met vier beleidsmedewerkers aan researchperiodes in Cyprus, Ierland, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk. Deelname aan het onderzoeksprogramma voedt niet alleen onze kennis en deskundigheid, maar levert ook een uitbreiding en versteviging van ons internationale, professionele netwerk. Op deze

manier voedt de deelname aan het onderzoeksprogramma onze missie en creëert het meerwaarde voor onze activiteiten. Het richt zich specifiek op de sociale impact van artistieke praktijken en reflecteert op kracht van verbinding door artistieke praktijken. Eind 2025 verwachten we de uitkomst van dit onderzoek.

Islands of Kinship

Het project *Islands of Kinship* geldt als *best practice* op het gebied van 'Conviviality'. Stroom werkt hierin samen met zes middelgrote instellingen voor beeldende kunst in verschillende stedelijke regio's in Europa (Praag, Bratislava, Bitola/Skopje, Keulen, Riga, Den Haag). Het tweejarige project is een innovatief samenwerkingsverband dat kwesties als inclusiviteit, verwantschap en saamhorigheid, democratische uitwisseling en ethiek, emoties en praktische oplossingen voor een milieuvriendelijke werkwijze be vraagt. Het vertrekpunt zijn thematische programma's zoals duurzaamheid, ongelijkheid en inclusiviteit, die vragen om een eigen institutionele werkwijze. De samenwerking beslaat een publiek kennisplatform en inhoudelijke programmalijnen. Na een pilot in 2022-2024 is bij de Europese Unie een vervolgetraject aangevraagd waarvan de uitslag medio 2024 wordt verwacht. Met de deelname aan dit project is Stroom (financieel) in de gelegenheid om gedurende twee jaar een projectleider 'duurzaamheid & inclusie' aan te nemen, met aandacht voor de omzetting in ons inhoudelijke programma en bij te dragen aan de ontwikkeling van onze institutionele werkwijze. Het is in lijn met de ontwikkeling van passende werkvormen die aansluiten bij de thema's van *Cultures of Conviviality*.

What we leave behind

Klimaatverandering is een gegeven en bepaalt steeds meer onze nabije toekomst. Het vraagt om scenario's en nieuwe verbeelding om de reikwijdte en impact ervan te kunnen beseffen, ook al zijn er nog veel factoren onvoorspelbaar. Met het oog op mogelijke toekomstscenario's bevragen we wat dit betekent voor het heden en voor de ontwikkeling van kunst in de publieke ruimte. Met *What we leave behind* gaan we uit van een radicaal scenario waarin Den Haag door klimaatrampen onbewoonbaar wordt. Wat betekent dit voor kunst in de publieke ruimte en de collectie beelden in de stad? Wat nemen we mee en wat laten we achter? Vraagt dit toekomstscenario om andere kunstvormen? Heeft het nog zin om monumenten te maken als wij straks onder water komen te staan? Of moet kunst in de publieke ruimte immaterieel worden, bijvoorbeeld in de vorm van performance of rituelen? En wat zou dit betekenen voor het beheer en behoud van de huidige collectie, moeten we anders adviseren? Wat betekent dit voor ons huidige programma? Het zijn een paar voorbeelden van vragen die in het onderzoek aan bod

kunnen komen. Voor dit onderzoek worden verschillende samenwerkingspartners gezocht, zoals gemeentelijke instellingen en nationale organisaties als de Rijksdienst voor Erfgoed en Atelier Rijksbouwmeester en bijvoorbeeld Sonsbeek in Arnhem.

Doorstroom

Op het gebied van placemaking ontwikkelen we vanaf 2025 nieuwe participatievormen met betrekking tot opdrachten van kunst in de publieke ruimte. Hierbij maken we gebruik van een aantal recente ervaringen opgedaan bij het Haags herdenkingsmonument voor het slavernijverleden, bij de verschillende schoolopdrachten en het onderzoek naar nieuwe vormen van participatie en samenwerkingsverbanden. De opgedane expertise wordt in deze periode gebundeld en verdiept om voor kunstenaars en burgers handvatten te bieden om actief deel te nemen aan kunstopdrachten. Doel is om onze kennis te delen en zo een toolkit voor kunstopdrachten beschikbaar te stellen voor anderen. Onze adviesfunctie zal in de komende beleidsperiode worden verzakelijkt op basis van een benchmarkonderzoek in 2024. Er zijn verschillende voorbeelden, zoals een stadcuratorium of adviescommissie met een pool aan adviseurs, om de advisering in te richten. Hiermee kunnen we de kwaliteit waarborgen en maken we tegelijk ruimte voor meerstemmigheid en diversiteit aan expertise. Verder wordt er ingezet op de doorontwikkeling van ons atelierbeleid op basis van een onderzoek in 2022.

Binnen ons stimulerend programma richten we ons op impulsprojecten en tijdelijke programma's die bijdragen aan meerstemmigheid. Op basis van veldonderzoek zijn we de programma-inrichting aan het herijken. Onderdeel hiervan zijn tevens de financiële regelingen voor professionele kunstenaars. Naast de reguliere doorlopende regelingen is er bijzondere aandacht voor een reeks pilots van tijdelijke regelingen om in te spelen op de specifieke behoefte van meerstemmige cultuurbeoefening. Denk hierbij bijvoorbeeld aan samenwerkingen met andere organisaties, zoals het Prins Clausfonds of Dutch Culture. Verder zetten we in op duurzame mobiliteit en uitwisseling van kunstenaars ter bevordering van hun inhoudelijke verdieping en verbreding van hun professionele netwerk door bijvoorbeeld vouchers of incidentele regelingen en residenties, in samenwerking met bijvoorbeeld Creative Europe/Goethe Instituut en European Cultural Foundation. In het kader van meerstemmigheid en vergroten van inclusiviteit, worden bovendien onze toetsingscriteria en functionaliteit van onze database en diensten aangepast om transparanter en toegankelijker te worden voor de diversiteit aan kunst disciplines en kunstenaars. Op gebied van onze financiële regelingen

komt, in lijn met onze missie, de nadruk te liggen op ondersteuning van de individuele kunstenaar en de artistieke praktijk.

Meerstemmigheid en samenwerking met onze publieksgroepen zal op het gebied van verbinden in de nieuwe beleidsperiode bijzonder in de aandacht staan, met name op gebied van onze communicatie-infrastructuur en strategie. Om te beginnen zal de inrichting van Stroom hiervoor worden aangepast, door een nieuwe, toegankelijke website, versterking van het communicatieteam en het aantrekken van een coördinator voor Networks & Outreach. Hierdoor creëren we de mogelijkheid het netwerk van Stroom te verdiepen en uit te breiden, het beter te bedienen en onderling te verbinden en meer samen te werken. Voor de ontsluiting van de digitale collectie buitenkunst (bkdh.nl) hebben we deze beleidsperiode een aantal proeven gedraaid, waaronder de toepassing van QR-codes naar verdiepende informatie. Op basis hiervan bouwen we de ontsluiting van de collectie buitenkunst uit.

Passend georganiseerd

Belang voor Den Haag

De stad Den Haag is ons werkterrein, in de volle breedte en met alle bewoners. De stad, de bewoners en kunst zijn onlosmakelijk verbonden. Dat is onze basis. In het gemeentelijk beleid, zoals geformuleerd in de cultuurvisie 2033 'De kunst van betekenis', staat het overbruggen van uitersten en gevoelde afstanden centraal binnen vier aandachtsgebieden: onderwijs & cultuurparticipatie, aantrekkelijke stad, diversiteit & inclusie en innovatie & creativiteit. Stroom is hierin al meer dan dertig jaar een onmisbare partij.

Door de mix aan stimulerende en verbindende activiteiten biedt Stroom meerwaarde aan haar rol en draagt het actief bij aan de leefbare, aantrekkelijke en weerbare stad binnen alle gemeentelijk geformuleerde aandachtsgebieden. Stroom werkt al in alle wijken en haarvaten van de stad en heeft zo heel direct impact op de bewoners (beeldenroutes, kunst in de buitenruimte, kunstprojecten op scholen, kennisdeling, ontmoeting, leefbaarheid), op de ontwikkeling van de stad (atelier- en broedplaatsenbeleid, kunstenaarsinitiatieven, kruisbestuiving verschillende disciplines en stedelijke thema's), de ontwikkeling van het veld (zowel financiële steun als organisatorische, netwerk, prijzen, stipendia) en op de kunstenaarspraktijk zelf (inhoudelijke ontwikkeling, ontplooiing professionele beroepspraktijk, financiële steun, atelierbemiddeling, opdrachten, talentontwikkeling, ontmoeting, advisering, kennisdeling, netwerk, zichtbaarheid).

Onze adviserende rol betreft ook de stedelijke ontwikkeling en de plek die het atelier- en broedplaatsenbeleid hierin inneemt. De algemene trend is dat door woonbeleid, woningnood en de hoge huizen- en grondprijzen steeds minder ruimte voor artistieke hubs is en deze naar de periferie of zelfs uit de steden verdwijnen en daarmee weg bij de mensen. Stroom is in gesprek met de gemeente, met vastgoed en stadsontwikkeling, maar ook met partners als de verschillende Cultuurankers en de bibliotheek, hoe we de kunst en kunstenaars op elke plek in de stad versterken en nog beter met elkaar gaan verbinden.

Zoals gesteld in het BlueYard-onderzoek *Contouren Cultuurvisie 2033*: "Een kruisbestuiving tussen makers, bewoners, bestaande instelling en een inspirerende omgeving maakt de keten sterker." Dat geldt ook voor

de projecten voor kunst in de publieke ruimte, waaronder kunstprojecten bij Haagse scholen. Ook hierin speelt Stroom een belangrijke rol: van adviserend tot procesbegeleidend, van initiërend tot ontsluitend. Deze kunst - die te vinden is op straat, in wijken en op scholen - is een ankerpunt om ook daar, vanuit de kunst, de verbinding te maken. De kennis en ervaring die Stroom hiermee de afgelopen dertig jaar heeft opgebouwd, is van onschatbare waarde. Deze worden, geborgd in de organisatie, continue doorontwikkeld en vertaald naar professionele tools om in te zetten voor de vitale collectie in de Haagse buitenruimte, voor de stad en de kunst.

Den Haag heeft een dicht ontwikkeld, rijk en actief kunstenveld. Daar waar de gemeente en het ministerie van OCW verantwoordelijkheid dragen voor het structurele beleid en de inrichting van de sector, draagt Stroom de verantwoordelijkheid voor het stimulerende beleid, waarin ruimte is voor nieuwe ideeën en relevante ontwikkelingen en waarin ruimte is voor trial-and-error. Samen met onze partners werken we aan het herijken van de kwaliteitscriteria waarop we koersen, passend bij de eisen van deze tijd. Onze adviserende rol is beleidsvormend en deze dient dan ook coherent en transparant te zijn.

Stroom is eveneens actief partner van de vele verschillende organisaties, partijen en initiatieven die de stad rijk is. Niet enkel culturele instellingen, podia en het nachtleven, maar ook ngo's, media, ambassades, bedrijven, projectontwikkelaars en woningcorporaties, scholen en opleidingen en samenwerkingsverbanden als SPREEEK, Museumnacht, Hoogtij en The Hague Partners. In deze proactieve rol binnen de kruisbestuiving draagt Stroom bij aan het sterker maken van de keten. De rol die Stroom inhoudelijk verder speelt en pakt, ook komende periode, is al toegelicht in de terugblik en in de programmalijnen. Een van de nieuwe speerpunten is dat Stroom werkt aan een aanpak voor een regelmatige toetsing en impactmeting van de eigen activiteiten.

Door de mix van deze activiteiten heeft Stroom een divers bereik en netwerk aan partners en relaties. Heel direct met kunstenaars (financiële steun, atelierbemiddeling, ontmoeting, onderzoek, netwerk, presentatie), met kunstenaarsinitiatieven en instellingen (zowel

financiële steun als organisatorische en netwerk), met stadsontwikkeling en projectontwikkelaars (atelier- en broedplaatsenbeleid) en natuurlijk met bewoners en scholen (beeldenroutes, KOR, kennisdeling). We werken vanuit de overtuiging dat translokale onze rol en zo onze relatie met de stad en het kunstenaarsveld versterkt en dat deze zich laat vertalen naar maatschappelijke en economische waarde.

Mensenwerk

Stimuleren, verbinden, verdiepen, inspireren. Alles wat Stroom doet en brengt is mensenwerk en zodoende blijven we oog houden voor de menselijke maat, ook binnen onze eigen organisatie. Elk radartje in het team is van belang voor de invulling van onze rol als systeeminstelling vanuit een gezamenlijk gevoelde en gedeelde verantwoordelijkheid. Vanaf 2022 is ingezet op het toekomstbestendiger maken van de organisatie. Dit proces wordt in 2024 afgerond waarmee Stroom degelijk geëquipeerd de nieuwe beleidsperiode ingaat, volledig passend bij onze rol als systeeminstelling en als translokale netwerkorganisatie. Dit betekent dat elke Stroom-medewerker een verbintenis onderhoudt met het netwerk en zo betrokken de kunsten in de stad blijft stimuleren en versterken. Belangrijke waarden hierin zijn integriteit, veiligheid en good governance.

Stroom hecht groot belang aan goed werkgever- en opdrachtgeverschap. Dit betekent dat Stroom een eigen functiehuis heeft, met passende profielen, eenduidige en gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden en duidelijke fair pay-afspraken bij opdrachtverlening hanteert. Bij alles is aandacht voor veiligheid en vertrouwen, zowel intern als binnen onze netwerkkrol, met eigen gedragsregels. Deze worden elk jaar samen met de personeelsvertegenwoordiging geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. Een eigen externe vertrouwenspersoon is aangetrokken. Binnen dit proces hoort ook de borging van de artistieke en zakelijke leiding in een gelijkwaardig tweehoofdige directie, waardoor inhoud en organisatie in balans zijn en elkaar versterken in de beleidsvorming en inrichting van Stroom. Met de toekomstige aanstelling van twee nieuwe coördinatoren waarlangs de verschillende organisatielijnen lopen, is een heldere organisatiestructuur verzekerd. In 2024 wordt het proces naar de Raad van Toezicht geëffectueerd.

Bij Stroom werken wij vanuit de overtuiging dat alle rollen cruciaal zijn, maar ook dat elk teamlid de ruimte krijgt voor eigen ambities en doorontwikke-

ling. Onze misse van stimuleren, verdiepen en verbinden werkt ook door in onze bedrijfscultuur en -voering. We investeren in ons team en dit betekent dat er aandacht is voor ontwikkeling en groei van de teamleden door opleidingen, begeleiding en het openstellen van het netwerk. Dit betekent ook dat bij doorgroei naar buiten Stroom, we overdracht van kennis en netwerk moeten borgen. Dit vergt een passende organisatiecultuur met aansluitende werkprocessen en digitale inrichting. Met een flexibele onderlinge samenwerking, gevoelde gezamenlijke verantwoordelijkheid, gedeelde kennis (waarbij werkzaamheden altijd ondervangen kunnen worden) en een flexibele schil van freelancers waarop we terug kunnen vallen, kan Stroom altijd door. Doorlopend wordt hieraan aandacht besteed middels teamsessies, trainingen en cursussen.

Volgens de regels

Stroom onderschrijft de Governancecode Cultuur, de *Code Diversiteit en Inclusie* en de *Fair Practice Code*.

Per 2025 werkt Stroom met een Raad van Toezicht en twee gelijkwaardige directeur-bestuurders. Het proces naar dit model wordt in 2024 geëffectueerd. Juiste implementatie en toetsing van de Governancecode wordt nog beter ingebed in de werkprocessen. Voor alle codes wordt dit ontwikkeld opdat dit per 2025 transparant en toetsbaar voorzien is. De raad bestaat uit minimaal drie personen en de maximale zittingstermijn bedraagt tweemaal vier jaar. Bij de samenstelling werken we samen met Binoq Atana. We zoeken leden voor onze Raad van Toezicht volgens de hoogste normen van de Governancecode en die gedreven voorstanders zijn van de missie van Stroom en deze met overtuiging uit kunnen dragen via waardevolle netwerken en diepgaande expertise. Op jaarbasis komt de Raad van Toezicht met de bestuurders minimaal vier keer bijeen en zijn er tweemaal per jaar aparte voortgangsgesprekken tussen bestuurders en toezichthouders. Er wordt gewerkt vanuit een bestuurs- en directiereglement. Rapportages, verslaglegging, zelfevaluatie en (accountants)controle zijn afgestemd en transparant en in lijn met de Governance Code. Binnen de organisatie zelf worden processen, protocollen en werkwijzen in een cyclus van twee jaar getoetst op integriteit, zorgvuldigheid en transparantie en waar nodig aangescherpt.

Na 30 jaar organische groei werkt Stroom momenteel aan een vernieuwd personeelsbeleid waarin Fair Practice en een transparante en duurzame bedrijfsvoering centraal staan. Een organisatie met een veilige werkomgeving en waarin draagkracht en

draaglast afgestemd zijn en wordt gewerkt vanuit heldere afspraken. Ook dit proces doen we niet alleen, we laten ons informeren en adviseren en zijn aangesloten bij onder andere De Zaak Nu. Stroom is een zelfstandige non-profit-stichting binnen de beeldende kunstsector, waarvoor niet een uniforme passende CAO bestaat. Voor de doorontwikkeling van ons personeelsbeleid werken we met o.a. de 'Richtlijn functie- en loongebouw presentatie-instellingen voor beeldende kunst' van De Zaak Nu, de verschillende cao's in de culturele sector en arbeidsvoorwaarden van gelijksoortige organisaties. Het nieuwe beleid wordt in 2024 geïmplementeerd. Het behelst een uitwerking van een passend functiehuis met bijbehorend salaristabel, van eenduidige primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, van contracten en opdrachtovereenkomsten en van gesprekscycli en scholing- en ontwikkelingsbeleid. Stroom volgt eveneens de richtlijnen honoraria van de Rijksfondsen wat betreft de vergoedingen aan kunstenaars, vormgevers en andere makers.

Met de nieuwe inrichting zal er ook weer tijd zijn voor het begeleiden van stagiaires en werkervaringsstudenten, om zo nieuwe gepassioneerde collega's voor de sector op te leiden, waarbij ook aandacht is voor de onderwerpen uit de *Code Diversiteit en Inclusie*. Deze aanpak moet waarborgen dat alle medewerkers, in dienst of in opdracht of op vrijwillige basis, zich als een team ten volle kunnen inzetten voor de kunst en kunstenaars in Den Haag.

Stroom is zich vanuit de inhoudelijke betrokkenheid met de actualiteit uiteraard bewust van klimaatverandering en de noodzaak tot verduurzaming. Stroom zet zich hierop zowel organisatorisch, bouwtechnisch (in goed overleg met de verhuurder) als programma-tisch in. We verkleinen onze footprint al jaren door de inzet van herbruikbaar servies, afvalscheiding en het gebruik van ecologische producten, zoveel mogelijk papievrij werken en de overgang naar ledverlichting. Het uitbannen van sluipenergie krijgt aandacht, alsook de inkoop van biologisch en verantwoorde waren en vegetarische catering. De binnenplaats is vergroend. Stroom heeft dienstfietsen voor vervoer binnen Den Haag. De verhuurder voert verbeteringen door inzake isolatie van wanden en daken en de installatie van een duurzame ketel met programmeerbare timer, waardoor ook de explosief gestegen GWL kosten weer wat gedempt kunnen worden. Een passende oplossing moet nog worden gezocht voor beheersing van de koude door de monumentale glazen gevel.

Mee met de Stroom

Het beleidsdoel Diversiteit en Inclusie werken we uit via de vier p's. Op moment van schrijven hebben we een

aanvraag lopen bij het EU-programma 'Creative Europe'. Hiermee hebben wij de mogelijkheid om voor twee jaar het team te versterken met een medewerker 'Inclusiviteit & Diversiteit'. De rol is ingericht om speciaal op dit aandachtsgebied beleid, werkwijze en monitoring te ontwikkelen en te implementeren. Het zal onderstaande in een versnelling kunnen brengen. Mocht de aanvraag niet worden gehonoreerd dan wordt het belangrijkste deel van de plannen ingebed in de staande organisatie en waar mogelijk aangevuld middels partners en aanvullende fondsenwerving.

Personeel

Voor optimale uitvoering van onze opgave (kunst en de stad) is een team nodig waarin op natuurlijke wijze de verschillende richtingen binnen D&I geborgd zijn. Het vergt een andere manier van werven en inzetten van passende netwerken en het vergt een organisatie-inrichting en -cultuur die ruimte hieraan geven. Met onderzoek en de ontwikkeling van een werkwijze en monitoringssystematiek, leggen we komende periode structuren vast om D&I op verschillende niveaus en in diverse onderdelen van de organisatie te blijven borgen. Door natuurlijke uitstroom en afloop van bestuurstermijnen is er ruimte om snel al stappen te zetten. Zo biedt Stroom momenteel plek binnen het opleidingsprogramma van Binoq Atana en wordt een voorzitter geworven via hun netwerk. In de toekomst blijft ook ruimte door de aandacht die Stroom heeft voor doorontwikkeling en ambities van teamleden.

Programma

Ons programma is gebaseerd op een visie die in lijn is met D&I en dit ook thematisch aan de orde stelt. De makers waarmee we werken zijn divers wat betreft culturele en sociaaleconomische achtergrond, gender(oriëntatie) en vaardigheden. Echter is dit nog niet systematisch en controleerbaar toegerust. Uit recent landelijk onderzoek blijkt dat kunstenaars met een migratieachtergrond het nog moeilijker hebben dan kunstenaars zonder. In 2023 hebben we middels een veldonderzoek onze toetsingscriteria tegen het licht gehouden, om ook hier ruimte te geven voor vertegenwoordiging van groepen die nu mogelijk door de huidige criteria worden uitgesloten.

Publiek

Omdat kunst en de samenleving onlosmakelijk verbonden zijn, bestaat het publiek voor Stroom ook uit de volle breedte van die samenleving. We maken geen programma voor iedereen, maar door de kunst in de stad raken we wel iedereen. Daarmee is taalinzet en vormgeving een punt van aandacht. Eerder in 2022, heeft Stroom al samengewerkt met Stichting Ogen en Oren Tekort voor mensen met een visuele beperking. De pilot was succesvol, het is tijd om hieraan structu-

reel handen en voeten te geven. Om beter inzicht te krijgen in de gebruikers is Stroom ook partner bij The Hague & Partners en doet mee in het onderzoek binnen het Culturele Doelgroepenmodel van Den Haag. Vraag hierin is ook hoe kunst kan worden ingezet in het slechten van sociale barrières.

Partners

Sinds haar bestaan werkt Stroom nooit solistisch maar altijd samen met partners. Gezien haar maatschappelijke positie en de toenemende diversiteit in de (stedelijke) samenleving zijn ook onze partners steeds diverser geworden. We zoeken daarin zowel lokale, nationale als internationale allianties. Doel van elke samenwerking is dat we van toegevoegde waarde zijn voor elkaar, de maatschappij en de makers in het bijzonder.

Financiën

Aangewezen door de gemeente als systeeminstelling ontvangt Stroom komende vier jaar een basisbudget van 2.585.962 euro voor de uitvoering van onze beleidsdoelstellingen. Dit bedrag is een samenstelling van twee onderdelen uit de beschikking van de huidige beleidsperiode, waarbij een bedrag van ruim 255.000 euro niet wordt meegerekend en het budget in totaal aldus met ruim 10% is gekort. Om de opdracht te versterken is verbreding nodig en daarmee de ontwikkeling van de batenkant van de financiële inrichting. Hiervoor wordt in dit lopende jaar een plan voor een financieringsmix ontwikkeld waarbij wordt gekeken naar fondsenwerving, sponsoring, sales, percentageregelingen, opdrachtverlening, co-creatie, samenwerkingen en overige vormen van partnerschappen.

Tot slot - een korte terugblik

Gedurende de beleidsperiode 2021-2024 heeft Stroom zich doelgericht en vastberaden ingezet voor het uitvoeren van haar kerntaken. Dit ondanks organisatorische veranderingen, talrijke maatschappelijke omwentelingen en een pandemie. Nu de deuren weer helemaal open zijn, ervaren we de waarde van onze inzet. Stroom is een inspirerende, deskundige, betrouwbare, flexibele en benaderbare netwerkorganisatie, die stevig is geworteld in Den Haag en verbonden is (en daarmee ook het Haagse kunstenveld) op regionaal, nationaal en mondiaal niveau. Als onafhankelijke stichting met een versterkte financieringsmix en het uitgebreide, brede (trans) lokale netwerk voeren we ook in de toekomst onze opgave vol vertrouwen uit. Stroom heeft binnen de stad een bijzondere rol die de afgelopen dertig jaar gevormd en gegroeid is. In het beleidsplan 2021-2024

lag de nadruk op de rol van presentatie-instelling en de daarmee samenhangende financiële en organisatorische groei. De gemeente, het commissie-advies volgend, onderschreef dit deel van de aanvraag en gevraagde budgetverhoging niet, waarmee het ingediende meerjarenbeleidsplan met de onderliggende begroting niet een-op-een kon worden uitgevoerd. Het nieuwe directieteam heeft in 2021 het advies dat aan de gemeentelijke beslissing ten grondslag lag, ter harte genomen en een koerswijziging ingezet. De focus ligt op het versterken van de kernkwaliteiten van Stroom en deze te bestendigen en de impact hiervan te verhogen. Hiermee is de relatie met de stad, de kunstenaars, het veld, de bezoekers en partners de basis voor de positionering van Stroom en is de beweging ingezet naar een (trans)lokale netwerkorganisatie met een ontwikkelingsfunctie. De verwevenheid met ons brede netwerk van verschillende partners en stakeholders zorgt ervoor dat we een gemêleerd publiek bij ons diverse pakket aan rollen, taken en activiteiten weten te betrekken. Onderzoeken in opdracht van de gemeente en in aanloop naar de ontwikkeling tot systeeminstelling (zoals die van AEFX in 2021/22 en BlueYard in 2022/23) ondersteunen deze ingezette weg en bevestigen de meerwaarde en de bijzondere bijdrage van Stroom aan de stad en ons onderscheidend vermogen binnen het Haagse kunstenveld.

Colofon

© Stroom Den Haag, 2024

Grafische vormgeving: Kyliën Sarino Bergh

Fotografie: Hani Chladilova, Myung Feyen,

Sharon Jane, Naomi Moonlion, Alex Schröder,

Studio Uittenbogaart, Dirk-Jan Visser, Chun YaoLin

**Stroom
Den Haag**